

Er barnet født i udlandet, kan indfødsretten ligesom for biologiske børn fortabes ved det fyldte 22. år i medfør af indfødsretslovens § 8, hvis barnet ikke har haft bopæl eller ophold her i riget.

Efter forslaget skal det fortsat være en betingelse for automatisk erhvervelse af dansk indfødsret, at barnet er adopteret ved en dansk adoptionsbevilling eller ved en udenlandsk afgørelse, der anerkendes i medfør af adoptionslovens § 28, stk. 2. Det indebærer, at adoption kun medfører automatisk erhvervelse af dansk statsborgerskab, hvis det er utvivlsomt, at adoptionen er gyldig efter dansk ret.

Det er endvidere som hidtil en forudsætning for den automatiske erhvervelse af dansk indfødsret, at barnet ikke er fyldt 12 år, når virkningerne af adoptionen indtræder. Baggrunden herfor er, at der ved adoption af børn over denne alder normalt kræves samtykke fra barnet. Barnet bør derfor i disse tilfælde også give udtrykkeligt samtykke til erhvervelsen af dansk indfødsret. Det bemærkes, at langt de fleste adoptioner finder sted, inden barnet er fyldt 12 år.

I andre tilfælde, herunder ved en dansk statsborgers adoption af et udenlandsk stedbarn, vil adoptivbarnet som hidtil - hvis adoptionen har gyldighed efter dansk ret - kunne naturaliseres efter reglerne i naturalisationscirkulærets § 11. Efter denne bestemmelse kan børn under 12 år, der adopteres af en dansk statsborger, naturaliseres uafhængig af ophold her i landet. Er adoptionen sket mellem barnets fyldte 12. og 18. år, kan barnet naturaliseres, hvis det inden det fyldte 18. år har opholdt sig mindst 2 år her i landet.

Efter de gældende regler sker den automatiske erhvervelse af dansk indfødsret med virkning fra adoptionsbevillingens udstedelse. Dette foreslås ændret, således at erhvervelsen af indfødsret sker med virkning fra det tidspunkt, hvor adoptionens øvrige retsvirkninger indtræder. Dette vil efter § 1, nr. 1, i det forslag om ændring af adoptionsloven, som er fremsat den 8. oktober 1998 (lovforslag nr. L 40), være det tidspunkt, hvor barnet ankommer til Danmark.

Til nr. 4

Forslaget har til formål at smidiggøre de regler om erhvervelse af dansk indfødsret ved afgivelse af erklæring, som retter sig til de unge indvandrere, der er født i Danmark, eller som har boet her siden barndommen.

Efter den gældende bestemmelse i indfødsretslovens § 3 kan en udlænding, der *vedblivende* har haft bopæl her i riget fra det fyldte 16. år og derudover tidligere har boet her i sammenlagt mindst 5 år, erhverve dansk indfødsret ved efter det fyldte 21. år, men inden

det fyldte 23. år at afgive erklæring herom over for statsamtet. Hvis den pågældende er statsløs eller automatisk vil miste sin fremmede statsborgerret ved at erhverve dansk indfødsret, kan erklæringen afgives allerede efter det fyldte 18. år, hvis den pågældende ved erklæringens afgivelse *vedblivende* har haft bopæl her i riget i de sidste 5 år og derudover tidligere har boet her i sammenlagt mindst 5 år.

Det er således af afgørende betydning for bestemmelsens anvendelse, hvorledes udtrykket »vedblivende« fortolkes.

Indfødsretslovens § 3 er i praksis blevet anvendt således, at rene besøgs- og ferieophold i udlandet ikke udelukker muligheden for at erhverve dansk indfødsret ved erklæring, medmindre opholdet er af ekstraordinær lang varighed. Uddannelsesophold i udlandet, hvor den pågældendes danske uddannelse afbrydes, udelukker normalt anvendelse af § 3, navnlig hvis det finder sted i forældrenes hjemland, eller hvis det overskrider en vis længde, i praksis ca. 3 måneder. Ophold i udlandet af erhvervsmæssig karakter vil normalt udelukke anvendelse af § 3, ligesom aftjening af værnepligt i oprindelseslandet er til hinder for erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring.

Denne fortolkning er udtryk for en fortsættelse af den praksis, der har udviklet sig i forbindelse med anvendelsen af de tidligere indfødsretslove fra 1898, 1925 og 1950.

Erklæringsbestemmelsen i indfødsretsloven blev senest ændret ved lov nr. 399 af 11. december 1968 (Folketingstidende 1968-69: 727, 1353, 1995, 2027; A 1187; B 295; C 59). Ændringen havde til formål at bringe bestemmelsen i overensstemmelse med kravene i FN's konvention om begrænsning af statsløshed. Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at det ikke i øvrigt var tilsigtet at ændre den eksisterende praksis på området, herunder fortolkningen af udtrykket »vedblivende«.

Efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få indfødsret uden ved lov. Det indebærer for så vidt angår naturalisation, at dansk indfødsret erhverves direkte ved lov, men grundlovens § 44, stk. 1, anses ikke til hinder for, at der ved lov fastsættes bestemmelse om, at indfødsret opnås, når nogle bestemte, faste betingelser er opfyldt. Bestemmelsen i indfødsretslovens § 3 er et eksempel på en sådan regel. Det er ikke overladt til myndighederne at foretage et skøn, men blot at konstatere, om betingelserne i bestemmelsen - fortolket på baggrund af lovens forarbejder - er opfyldt. Efter Justitsministeriets opfattelse indebærer dette bl.a., at gennemførelse af en ændring af den ek-